

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia juridică, numiri și imunități

AMENDAMENT

La proiectul de lege cu privire la sistemul judecătoresc anticorupție și modificarea unor acte normative (nr. 275 din 28.07.2023)

În temeiul prevederilor art.59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea adoptat prin Legea nr.797-XIII din 2 aprilie 1996, înaintez următorul amendament:

1. Proiectul de lege se completează cu un articol nou, cu următorul cuprins:

”**Art. X.** - Articolul 26 din **Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului** (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 63), cu modificările ulterioare, se completează cu alin. (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Indemnizația unică de concediere pentru judecătorul menționat la alin. (3), care a activat cel puțin 5 ani în cadrul colegiului specializat anticorupție al Judecătoriei Chișinău și al colegiului specializat anticorupție al Curții de Apel Chișinău, este egală cu 65% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani complet lucrați în funcția de judecător.”.

2. Proiectul de lege se completează cu un articol nou, cu următorul cuprins:

”**Art. XI.** - **Articolul 62 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69–77, art. 113), cu modificările ulterioare, se completează cu alin. (2²) cu următorul cuprins:

„(2²) Indemnizația unică de concediere pentru procurorul din cadrul Procuraturii Anticorupție și din cadrul PCCOCS, care a activat cel puțin 5 ani în aceste procuraturi și a examinat dosare de corupție mare și de securitate a statului, este egală cu 65% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani complet lucrați în funcția de procuror.”.

3. Proiectul de lege se completează cu un articol nou, cu următorul cuprins:

”**Art. XII.** - La art. 6 alin. (8) din **Legea nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 117–118, art. 192), cu modificările ulterioare, textul „*cu vechime în muncă în funcția de judecător de peste 16 ani, stabilit la data intrării în vigoare a prezentei legi*” se substituie cu textul „*care a promovat evaluarea externă prevăzută de prezenta lege*”.

4. Proiectul de lege se completează cu un articol nou, cu următorul cuprins:

”Art. XIII. - La art. 4 alin. (8) din **Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 325–327, art. 581), cu modificările ulterioare, după textul „*al judecătorului Curții Supreme de Justiție*” se completează cu textul „*, care a promovat evaluarea externă prevăzută de Legea nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.*”

5. Proiectul de lege se completează cu un articol nou, cu următorul cuprins:

”ART. XIV - Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție nr. 1104/2002 (republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.209-211 art.683 din 05.10.2012; Monitorul Oficial al R.Moldova nr.91-94 art.668 din 27.06.2002) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Articolele 40¹ va avea următorul conținut:

„Articolul 40¹. Ocrotirea sănătății și asistența socială

(1) Ofițerii anticorupție au dreptul la asistență medicală și la tratament medical (ambulatoriu și staționar) gratuite, acordate din contul statului, în instituții medicale competente ce deservește ofițerii anticorupție în baza unui contract cu Centrul.

(2) În cazul în care ofițerii anticorupție necesită asistență medicală urgentă, aceasta li se acordă necondiționat la toate instituțiile medico-sanitare. Dacă nu poate fi acordată în instituțiile medicale stabilite pentru ofițerii anticorupție, asistența medicală planificată se acordă în alte instituții medicale, cu rambursarea cheltuielilor din mijloacele financiare ale Centrului prevăzute în acest scop.

(3) Ofițerii anticorupție care s-au pensionat pentru limită de vârstă sau pentru vechime în muncă și ofițerii anticorupție aflați în incapacitate de a-și îndeplini atribuțiile, fapt constatat prin examen medical de specialitate, au dreptul, în mod gratuit, o dată la 3 ani, la bilete de tratament balneo-sanatorial.

(4) Acordarea biletelor de tratament balneo-sanatorial se efectuează în conformitate cu Legea nr.190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani.””

6. La **Capitolul V DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII** din proiectul de lege se introduce un nou aliniat:

„(7) Judecătorii din Colegiul specializat anticorupție al Judecătoriei Chișinău și cei din Completul specializat anticorupție al Curții de Apel Chișinău vor fi evaluați în mod prioritar de către Colegiul de selecție și evaluare a judecătorilor, conform prevederilor Legii nr. 147/2023.”.

Argumentare:

Propunerea constă în majorarea cuantumului indemnizației unice de concediere pentru judecătorii și procurorii care vor fi implicați plenar în examinarea dosarelor de corupție mare, politice, electorale, cele conexe corupției și privind securitatea statului. Modificările propuse au drept scop crearea garanțiilor suplimentare pentru aceștia. Or, activitatea în acest domeniu presupune adesea riscuri mari asupra lor și familiilor acestora, inclusiv amenințări fizice, presiuni și atacuri din partea unor grupuri influente.

Majorarea cuantumului procentual va avea drept efect sporirea atractivității funcțiilor din acest domeniu, creșterea rezilienței și reducerea vulnerabilității la presiunile externe.

Alte modificări propuse au drept scop majorarea cuantumului indemnizației membrilor naționali ai Comisiei de evaluare a procurorilor și ai Comisiei de evaluare a judecătorilor.

Reieșind din prevederile în vigoare, indemnizația lunară a membrilor naționali ai comisiilor menționate este egală cu:

- mărimea dublă a salariului de bază al judecătorului Curții Supreme de Justiție cu vechime în muncă în funcția de judecător de peste 16 ani (pentru Comisia de evaluare a judecătorilor)
- mărimea dublă a salariului de bază al judecătorului Curții Supreme de Justiție (pentru Comisia de evaluare a procurorilor)

Odată cu reformarea Curții Supreme de Justiție, Anexa nr. 4 la Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar a fost modificată, astfel încât judecătorii CSJ primesc același salariu, indiferent de vechimea în muncă a acestora.

Drept urmare, raportarea indemnizației membrilor naționali ai Comisiei de evaluare a judecătorilor la „salariul de bază al judecătorului Curții Supreme de Justiție cu vechime în muncă în funcția de judecător de peste 16 ani” nu mai este actuală.

Mai mult ca atât, prin art. 22 alin. (11)-(13) din Legea nr. 252/2023 **competențele celor două comisii de evaluare au fost extinse**, acestea preluând o parte din competențele Comisiei create prin Legea nr. 26/2022, după cum urmează:

- a) candidații la funcția de membru CSM, membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea judecătorilor și cea de membru al Colegiului disciplinar al judecătorilor - vor fi evaluați de către Comisia de evaluare a judecătorilor;
- b) candidații la funcția de membru CSP, membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor și cea de membru al Colegiului de disciplină și etică al procurorilor - vor fi evaluați de către Comisia de evaluare a procurorilor.

În această ordine de idei, considerăm că membrii naționali ai celor două comisii de evaluare ar trebui să primească o indemnizație de quantum corespunzător volumului de lucru, care s-a dublat.

Impactul financiar

Componența celor două comisii de evaluare este stabilită în Art. 6 alin. (1) din Legea nr. 65/2023 și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 252/2023. Astfel, fiecare comisie are în componența sa câte 3 membri naționali.

Conform Tabelului nr. 1 din Anexa nr. 4 La Legea nr. 270/2018, pentru judecătorul CSJ sunt stabilite:

- clasa de salarizare 121;
- coeficientul de salarizare 12,29.

La momentul actual, indemnizația **lunară** a unui membru național este egală cu:

$(12,29 \times 3000 \text{ valoarea de referință}) \times 2 = 73.740 \text{ lei}$

Cuquantumul anual al indemnizațiilor celor 6 membri naționali este egal cu:

$73.740 \text{ lei} \times 6 \text{ membri} \times 12 \text{ luni} = \mathbf{5.309.280 \text{ lei}}$

Modificările propuse vor echivala cuantumul indemnizației cu mărimea dublă a salariului judecătorului CSJ, care a promovat evaluarea externă. În context, precizăm că salariul judecătorilor menționați se calculează, **reieșind din valoarea de referință de 4500 lei.**

Conform modificărilor propuse, indemnizația **lunară** a unui membru național va fi egală cu:

$$(12,29 \times 4.500 \text{ valoarea de referință}) \times 2 = 110.610 \text{ lei}$$

Cuantumul anual al indemnizațiilor pentru numărul total de 6 membri va fi egal cu:

- $110.610 \text{ lei} \times 6 \text{ membri} \times 12 \text{ luni} = \mathbf{7.963.920 \text{ lei.}}$

Reieșind din cele expuse supra, impactul proiectului va constitui:

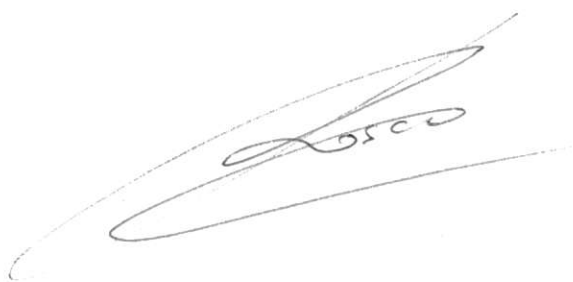
$$7.963.920 \text{ lei} - 5.309.280 \text{ lei} = \mathbf{2.654.640 \text{ lei}}$$

Precizăm că pentru implementarea proiectului nu vor fi necesare resurse financiare suplimentare de la bugetul de stat. Achitarea indemnizațiilor în cuantumul propus se va efectua din contul mijloacelor financiare alocate anual în bugetul Ministerului Justiției pentru exercițiul de evaluare externă.

Membrii comisiilor de evaluare vor beneficia de indemnizația majorată din data intrării în vigoare a modificărilor la legile respective.

Referitor la introducerea unui nou articol la **Capitolul V DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII** toți procurorii din PA și din PCCOCS, sunt subiecți ai evaluării externe prevăzute de Legea nr. 252/2023. Astfel, dacă vor promova evaluarea respectivă, aceștia vor beneficia de o valoare de referință mărită (de 4300).

Spre deosebire de aceștia, nu toți judecătorii din instanța de fond sunt subiecți ai evaluării externe prevăzute de Legea nr. 252/2023, ci doar acei care au ocupat sau ocupă o funcție managerială. Remarcăm că atât procurorii, cât și judecătorii care examinează dosare ce țin de corupția mare, de securitatea statului etc. sunt expuși în egală măsură aceluiași risc. Drept urmare, pentru uniformizarea cuantumurilor salariilor acestora, se propune judecătorii care vor examina acest tip de dosare să fie evaluați prioritar de Colegiul de selecție și evaluare a judecătorilor. Astfel, aceștia vor beneficia de valoarea de referință de 4300, prevăzută de proiectul legii bugetului pentru anul 2025.

Veronica ROȘCA
Deputat în Parlament